

Núm. 54

Barcelona 15 de Juny de 1900

Núm. 54

Pèl & Ploma

CAP D' ESTUDI
Ayuntamiento de Madrid

ART USUAL ⁽¹⁾

La col·lecció de teixits antics,

DE

Don Francisco Miquel y Badia

S'ha publicat un luxuós catàleg de la col·lecció de teixits antics de don Francisco Miquel y Badia, classificats per don Joseph Pascó, professor d'art decoratiu aplicat a l'indústria, a l'escola de Belles Arts, de Barcelona.

El catàleg conté 30 planxes fototípiques, reproduint els més prehuats exemplars dels 402 que conté la col·lecció completa. Am tot i l'ausència del color que considerem com una part essencial del valor decoratiu que puguin tenir els teixits, el més profà veu al fullejar les planxes, que's tracta d'un verdader tresor d'art, del qu'aviat ne perdrém l'usufruit, per l'indiferència *real* que té la nostra terra pera l'verdader progrés d'unes arts tant lligades am l'indústria.

No cal posar en joc pera res, els actuals posseïdors de l'incomparable col·lecció, pera condolirnos de que surti de la nostra terra que *tant ho necessita*; el dret d'alienació es evident i les més rudimentaries conveniencies ens impedirien discutirlo, per tractarse d'una propietat particular en quina gestió cap foraster deu intervenir. Mes el dret d'excitar als que fan *mal fet* en no comprarlo el tenim tots els qu'estimém no solzament l'art, no solzament l'avenç del nostre país que diuen tant ho necessita, si no qu'es un dret que deurien exercir fins els que sols s'ocupen dels interessos materials.

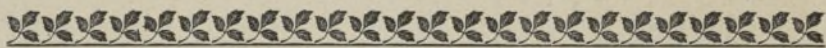
En un país eminentment industrial com el nostre, que paga tant diner pera saber (un xic clandestinament) les últimes modes d'estampats i teixits d'allí ahont tenen el bon sentit de possehir museus d'art industrial, necessita com el pá que guanya, sortirse d'aquets medis indirectes de mantenirse al corrent, creant avans qu'escoles, medis d'ensenyar, i per aixó, en lloc de comprar mostres d'*amagatotis*, res millor que *no deixar sortir* uns teixits que farán la llei en el gust del afortunat país ahont vagin á parar. Possehint i ensenyant una col·lecció com la de don Francisco Miquel y Badia, se treballa més pera l'*trabajo nacional* que traient i posant columnes d'alló de l'aduanera i fent discursos que tothom sap ó ningú creu. Estudiant les mostres filles dels artistes caps de brot triats entre 'ls qu'han treballat durant més de mil anys, adelanta més el comerç i per tant la riquesa pública, qu'imitant á corre cuita lo que vé d'Inglaterra, d'Alemanya ó d'allí aont sigui.

Per xó, ajudant al crit de congoixa qu'estampá fa pocs dies en el *Brusi*, en Joan Maragall, creiem qu'es obligació nostra demanar que's conservi *no al art, no als artistes*, pero si á l'*industria*; al *guany intel·ligent*; á la *fabricació bona i bonica* que no necessitarie gaires proteccions, una col·lecció que tants elements de progrés enclou pera totes les elaboracions de teixits. Estém convençuts que l'nostre comerç hi guanyarie al menys tant com especulant en productes primers que després fabrica no com deurie, sino com pot, perque tot vá á les palpentes si de coses perfectes se tracta.

No es vritat que l'indústria inglesa, la de Lyon, la d'Alemanya, la belga i altres, son més filles dels Museus de *South Kensington*, del del gremi de seders, dels de Berlín, Düsseldorf, Nuremberg, Francfort i dels de Brusseles que de les proteccions oficials. ¿No val tant pera un fabricant d'estampats, comptar am originals d'un Walter Crane, com comprar al *estranger* màquines d'*última moda*? ¿No fore millor pera l'indústria catalana, haber trobat aquí l'*estil modern* i aplicarlo á les teles, que estrafer grollerament uns dibuixos *modernistes* de pá sucats am oli?—Si com creiem,

tothom está convençut de la vritat del que dihem, demaném que preguin particular i col·lectivament al *Fomento de la Producción Nacional*, que compri una col·lecció qu'influirá tant en el progrés de la nostra indústria, que fins s'hi coneixerie en no tenir que fer tants viatges á Madrid.

Ja sabem que no passarà res i que la col·lecció anirà á Bèlgica, á França ó á Inglaterra (ó en tot cas, fora d'Espanya), pero nosaltres ja haurém fet lo que debiem i ja l'anirém á veurer allí ahont sigui,... mentres la fabricació comprará mostres d'*última moda*, tretes ó inspirades en teles antigues, potser comprades á Barcelona!!

El Jardí Abandonat

d'en Rusiñol

La festa que va tenir lloch á ca'n Parés la passada nit del 6 de Juny, ens dona peu pera parlar de l'obra del nostre amic, encara que pera parlar en un periódic d'art d'obras com aquesta no s'en necessitin d'escusas ni preludis.

El llibre d'en Rusiñol—en el meu concepte—es d'aquells que fan pensá de debó an el crític sincer. No es pas una obra de tots els dies, ni de tots els homes. Es un resultat no de la vida, sino d'*una* vida especial i d'un temperament particular.

Potser voldriau rebutxarla violentament: la vostra força i la vostra sang i la vostra joventut es resisteixen an'aquell parlar cadenciós de melangia i abatiment. Sembla que estigueu menjant un fruit enmatzinat. A las primeres paraules voldriau llençar el llibre... després es imposible: os ha anat invadint poc á poc la música malaltica, la prosodia suau, am lleugers tremolors de deliri líric qu'envolcalla tota l'obra i, la voluntat perduda, es precis arribar al final: buidar sencera aquella copa de licor deliciosament plena, primorosament cisellada.

Rusiñol es sincer fins á l'inconsciencia en son darrer llibre; diu *tot* lo que la tristesa dels jardins abandonats i la seva propia tristesa li sugereixen; sembla qu'os estigui *confesant* la seva anima; el treball del artista conscient qu'ordena, corretteix i equilibra la *pasta sentimental* ha desaparegut de la seva obra.

Si'n desapareixessin alhora algunas petites *inhabilitats* de detall, com per exemple quelcom de lo que parla en Lluís, fora d'una exquisiteça refinada, sobretot pels artistes. No crech que's pugui dir de «El Jardí Abandonat» qu'es una obra humana, pero ducto que cap altra obra d'art la superi.

La continua riquesa d'imatges; la compenetració perfecta de l'ánima del artista am la dels jardins que reflecta; l'ideal perfil d'aquell lliri blanch, darrer rebrot d'una rosa que's mor corsecada; la llimpideça i el moviment ampla i suavisim del estil, son totas ellas cosas d'una perfecció artística encisadora.

L'impresió que'ns deixa l'obra es gran i yo crech que ho fora molt més posada á escena.

De tot cor demano an en Rusiñol qu'ens dongui sovint aquets tresors del seu esperit i solzament desitjaria menys abatiment... menys abandono en els seus nous jardins.

E. MARQUINA

N. B. Sense ficarme en caborias que no'm pertanyen, i únicament pera completar aquesta resenya de la vetlla que va tenir lloch l'altra nit á l'Exposició Casas, diré que la música am la que el mestre Gay ha il·lustrat l'obra del nostre amic, ens va resultar deliciosa an'els que no'ns entenem d'aquestos misteris musicals. Ara, á veure si els crítics que sembla que no's creguin perfectes fins que ya casi be no's semblan á l'*homo sapiens* de *Linneo* diuen qu'aquesta ventatje es un defecte.—VALE.

(1) Vegis la col·lecció de PÈL & PLOMA de l'any passat.

OBJECTES D' ART

Am la publicació dels vidres catalans antics que posseheix l' Alexandre de Riquer, comencem una sèrie de gravats destinats á fer conèixer les produccions del nostre art en altres temps. Ademés del evident interès artístic qu' enclohuem, ens fa donar importància especial á'n aquesta secció, l' espantosa freqüència amb la qu' abunden els envius i vendes á l' estranger, de coses que mai deurien mourers d' aquí. Publicant-ho, si 'ls ulls perden el fruit del original, al menys ens quedarà el *recordatori* de la reproducció.

Varías

La conferencia d' en Marquina

Llegí *Las vendimias* i realment fou una *Brema* d'aplaudiments. Tots els diaris ho portaren i realment, no vegérem en la sala més qu' un sol poeta *declarat* i per cert un dels més estimables. En cambi el públic, resultaba tant escullit per selecció natural, que poques vegades s' ha vist un saló tant agradablement adornat per noies ben vestides de trajes i d' intel·ligència i atentes á les paraules qu' anave deixant caurer monótonament el jove poeta.— Dihém aixó de la *monotonía* expressament, perquè tothom troba que'n Marquina no llegeix bé; tothom menos uns quants que pensém ser una qualitat *ciselladora* les psalmodies intencionadíssimes am les qu' entona els seus versos l' autor.

L' éxit fou gros, nou i solit i al felicitar al nostre amic, l' hi doném les gràcies per haber realçat am tant hermosa festa l' Exposició d' en Ramón Casas, organitzada per el PEL & PLOMA.

La zona d' acció del

PEL & PLOMA CASTELLÁ

Tot just corre pe'l món el primer número del PEL & PLOMA (*edición castellana*) i ja n' han afanat originals mitja dotzeneta de confreres. L' últim qu' ha arribat á nostres mans, ha sigut la *República* de Jaén, que copia sense fer referència d' origen, tot el *Canta el sol* de'n Marquina. A Jaén, els convé molt copiar coses del PEL & PLOMA, pero á nosaltres ens convindrie que diguessin d' ahont ho treuen, si no, la *República* de Jaén, fore la *Casa de Tócame Roque*.

Com els números encara solquen la mar salada, no sabém l' efecte qu' haurá produhit á les Amériques.

Euda d' Uriach

Sembla que pe'l Septembre vinent, s' estrenará á Nove-tats l' *Euda d' Uriach* de l' Amadeu Vives. De tot cor desitjém que no's torni aigua-poll una representació tant esperada per els amics i admiradors del compositor català.

PÈL & PLOIA A PARIS

MARÇ I VENUS, durant l'eclipse de sol

I

Amic Miquel:

Vaig prometre't dirte alguna cosa dels quadros de l'Exposició; doncs bé! avui hi he anat i procurant mirarmels de correguda, han tocat les 6 i tot just era a la meitat!! Ara t' diré 'l qu' he vist i ja aniré continuant.

Pujant a l'etzar a la Galeria de pintura, m'he trobat primer a la sala del Japó; pots contar qu'hi han ninots molt bonics, pero 'ls quadros son del género que pinten... els que fan marines de peix reboçat, moros de casa l'ex-Malatesta i altres drapaireries. Tot seguit vaig passar als Estats Units ó humits, com dius tú. La pintura yankée, també té bona punteria. Sense menester el catàlec (que com veuràs es un patracol més gros que l'*Elocuencia y Moral*) pam!... topo am les pintures den Sargent; té un retrato d'home, qu'es molt de debó, am unes mans molt garboses, i un-gos que treu la llenga fet am molt salero; hi ha també una dona sentada i dos nois radere que guaiten per demunt del sofanet, qu'encara que té les mateixes qualitats, no m'agrada tant; per fi, una senyora, que no m'agrada gens.

L'Alexander, té un Rodin tant prim, que casi no 'n queda res; dugues coses més, patint del mateix mal.

A l'Whistler, no 'l trobava (tant de bó no hi hagués si-

gut!!); el seu propi retrato, me sembla estrany que sigui d'un tant gran pintor i encara més una dona de perfil. En tota la secció no hi há cap quadro militar, pero bastantes marines, entre les que veig les de l'Harrison ensabonadetes.

A Inglaterra además de la llisteta adjunta dels inglesos célebres que ja coneixen tú i 'ls altres, hi han dos senyors que 's diuen Shannon que no van gens malament. L'un, té unes noies molt boniques de color, sobre un fons blau (potser si ho torno á veurer no m'agradarán gens), i l'altre, un sol retrato molt ben cuinat. Un tal Brough té una traça qu'esparvera i en Glazebrook una dona vestida de negre am flors i llassos rosa, molt fi de color. Casi al eixir, m'adono que 'n Burne-Jones té nada menos que nou obres, i no m'han cridat l'atenció!!! ja 'm dispensareu!!!

Alemanya, fá molt goig; hi han quatre sales, cada una d'un color diferent i esmortuit, pera no fer perdre 'l valor dels quadros, qu'están separats i presentats, com si fossin á casa d'algú i no més qu'en un sol rengle. La decoració qu'ha vingut tota d'Alemanya, fins els lloers d'estil modern, estava llesta i tot col·locat, la vigília de l'inauguració oficial de l'Exposició.

En Lenbach, té cinc retrats qu'am tot i ser pintats d'un modo que no fá massa pera mí, reconec qu'están bé; la colo-

JA ESCAMPA (croquis parissenc)

ració es viva. En Franz Stück hi té tres quadros; el que m'agrada més, es la Bacanal, quadret deliciós de color i d'alló més decoratiu. La Guerra i l'estudi de desnú de dona, son dignes del autor. En Franz Stück, es además de pintor, un esculptor notable i té quatre obres no gaire grans, molt hermoses (*Atleta, Amazona, Ballerina i Centaure ferit*).

Hi han además un gran número d'obras que fan bé, totes admirablement enquadrades. El periódic artístic *Jugend*, té un conjunt formidable, amb els originals dels dibuixos qu'han servit pera il·lustrar la revista. Ja estic veient el refus de lloc, si nosaltres haguessim presentat els originals triats de PEL & PLOMA, á la nostra secció. Les sales alemanyes, com son al recó de la galeria, tenen molt bon cop d'ull, porque no fan enfilada dreta.

Ara, vé la secció espanyola i no vull escriure't á corre cuita; definitivament, el qu'está millor, el qu'está bé, es en Joaquim Sorolla. Dihuen que 's disputen els del Jurat, pera donar la medalla d'honor á n'en Moreno Carbonero. Creu que si nosaltres ne fossim, en Sorolla se l'enduria.

(Continuará.)

Per aquest correu t'envio els vint volums del catàlec general de l'Exposició; ja tindrás feina pera dies, si vols apendretels de cor. Hi han tants disbarats, que semblen una novela de risa. Ja m'esplicarás pera que t'serveixen aquets llibres; quan els vaig comprar, tothom me mirave, suposant qu'ere un dels de l'olla. Al sortir, el municipal me vá saludar, pero jo semblava un noi qu'ha guanyat el primer premio.—I ara que dic aixó, demá 's corre el Grand prix i penso anarhi, perquè am aixó dels automòvils no dehuen haberhi carreres de caballs pera gaires anys i no vull qu'aquestes besties se tornin vianda de carniceria, sense veurer com belluguen les cames pera fer guanyar i perdre mils i mils francs.

Última hora.—Ja s'han votat les vint medalles d'honor, aixís repartides: França: Hemmer, Cazin, Dagnan Bouveret,

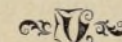
ESTUDI PERA 'L CARTELL DE 1900

Harpignies, Hébert, Roll i Vollon. Inglaterra: Orchardson i Alma-Tadema. Alemanya: Lenbach. Austria: Gustav Klimt. Bélgica: Struys. Estats Units: Whistler i John Sargent. Espanya: Sorolla. Dinamarca: Krøyer. Holanda: Israels. Noruega: Thaulow. Rússia: Sérof. Suecia: Zorn.

S'ha obert l'Exposició den Rodin, qu'es lo millor de l'Exposició Universal. Ja'n parlaré més extensament. Te diré solzament qu'hi ha tot lo que posseheix en Jhon Sargent i la porta del Infern. Pero quin Infern tant deliciós!!

R. CASAS

L' Exposició Universal

(De la revista L' Art Décoratif, de París)

En aquesta revista, no habém de considerar l' Exposició més que baix el punt de vista particular, de l' art. Pera mantenirnos en l' únic paper que pugui esperar-se de nosaltres, tenim de fer callar l' entusiasme devant l' hermosura encisadora de l' espectacle i l' admiració devant l' esforç prodigiós que l' ha fet brollar als nostres ulls. Mentres els altres poden lliurement ubriagar-se am la màgica de la ciutat blanca brillant sota l' hermós Sol, nosaltres devém permaneixen els convidats impassibles d' una taula ahont tothom está de festa.

Aquesta entrada en materia, semblará un xic melancòlica. I es qu' en efecte, no podém deslliurarnos d' un sentiment de tristesa, al reflexionar que desde que 'ls nostres ulls deixen de contemplar el panorama de l' Exposició pera fixarse en les unitats que la componen, se 'n fá evident lo poc que l' esforç d' intel·lectualitat respón al esforç d' activitat. En els palaus de l' Esplanada dels Invàlids i del Camp de Març, sobre tot en els primers, busquem en va un pensament novell i no hi veiem més que l' apilotament de fórmules arquitectòniques caduques i de decoracions quina vulgaritat no té sempre el bon gust com correctiu. Si algún detall exquisit ens detura de tant en tant, la vulgaritat del que 'l rodeije, ens adverteix qu' una casualitat afortunada n' es l' autor, més aviat qu' un pensament conscient. Es evident que mil concessions son tolerables i necessaries, en uns edificis efimers que no son res més qu' una decoració de festa. Pero ja qu' aquesta festa es la del naixement d' una era nova, haurie sigut millor que la decoració no fos feta am troços del passat.

Alguns pobles, dels que parlarém més tard, ensenyen en les llurs instal·lacions de l' Exposició, l' aurora d' una vida artística nova, am tot lo barruer, boix i barbre de lo nou, mes per sobre tot, am la llur frescal i nova vida. En les nostres no 's veu més que 'l cançament de l' esprit. L' antiga sencillesa de la noble columnata del gran palau de Bellas Arts, apareix al eixir d' aquesta visió com un gran descans.

Les instal·lacions interiors de la major part de les seccions franceses, contrasten també per la llur mesquindat am les seccions de molts altres païssos. L' Imperi, el Lluís XVI i la motllura comercial dominen per tot arreu, enquadrant perfectament uns productes (els artístics) quins exposans repugnen á tot cambi de costums. Sabém de bona tinta i per diferents conductes qu' am tot i fruit de tota llibertat per la decoració é instal·lació, molts comités foren irreductibles. Totes les sugestions dels arquitectes per ells escullits, foren inútils per mica que 's tractés de sortir de les manses roderes acostumades. Les corporacions dels bronzos, dels mobles, dels tapisos, en una paraule: totes les indústries quin paper debia ésser el donar la senyal d' un deixondiment, se refusaren categòricament á qualsevolga tentativa d' innovació, per tímida que fos. No 's tracta doncs d' un engegament inconscient, sino d' una resistència organitzada pera no anar endevant.

A part la classe 66 (decoració fixa), instal·lada per els senyors Ch. Plumet i Tony Selmersheim (am pocs recursos pecuniaris), no 's veu un pensament artístic més que 'n les classes ahont l' Art no juga cap paper. Els teixits de cotó amb en Chardon, la papereria amb en Sorel, els productes químics i farmacéutics amb en Benouville, han adelantat de molt á les corporacions que 's pretenen els representants de l' Art en l' industria.

De les instal·lacions particulars d' expositors i dels objectes exposats, no podém dirne avui gran cosa, porque casi res está llest. Lo poc que s' ovira, no es pas encoratjador. Dei-

xant de banda un curt número d' honroses excepcions, l' *immobilisme* sembla l' ordre del dia.

Am tot, es evident que no ha deixat de tenir influencia l' empenta que 's va fent forta desde fá alguns anys, amb els noms més ó menys exactes d' *Art nou*, ó d' *estil modern*. Els rastres d' aquesta influencia, son numerosíssims: ja 's vehuen, desde 'ls xalets d' entrada. Pero es una influencia tota superficial; no passa de *tirar* branques de lliris d' aigua á les decoracions i 'l bestreurer alguns detalls de forma als artistes innovadors, anyadint recargolaments inútils á les obres de fusteria. En algunes vitrines, pabellons secundaris, restaurants, kioscos, etc., aquesta mania pren unes proporcions irritants. Concebuts pera cridar l' atenció, aquets reclams (que no son pas altra cosa), no serveixen més que pera posar en ridícul els primers ensaïjos més ó menys criticables, mes en tot cas sincers, dels primers que buscaren un nou camí amb unes fórmules de les qu' aquelles coses no son més que la caricatura. Pera 'ls seus autors, no sembla sino que l' Art modern consisteixi en transformarho tot en ganxos i penjarobes. En quant al esprit que deu presidir á la reforma de l' Art, es á dir, la substitució de la coordinació dels valors, al desordre de les convencions tradicionals, ni se 'n veu l' orella.

En resum: l' impressió que 's despren, es qu' á França, la marxa de l' Art en els oficis, cap als nous camins, no está representada més que per esforços aïllats, sense cap solidaritat ni repercussió seriosa en les indústries. Possehim un grapat d' artistes innovadors, quines obres il·lumina el pensament; un grapat d' homens, que saben ahont volen anar; fora d' aquets, l' *incomprehensió* ó la *resistencia*, son la regla general. El judici es sever i no ateurá les aprobacions als que l' emitim. Mes en casos com el present, el deber es no solzament el dir la veritat, sino proclamarla lo més alt que 's pugui. Els qu' adulen la França vivint del seu passat, son els seus pitjors enemics.

Per sort, algunes llums radiant esquinen les tenebres. La classe 66, abriga els hermosos conjunts d' alguns artistes veritables, als que no 'ls hi falta més qu' un llas que 'ls fassi solidaris; llas que desgraciadament falta sempre, pera imposarse al país com han fet els llurs companys d' Alemanya. La manufactura nacional de Sèvres (de la que no mes habem vist l' exposició incompleta), ha comprés que ja no pot viuers de les glories passades, i posant mans á l' obra revelarà maravelles de gust i d' inventiva. Al seu costat, la Ceràmica en pes, camina com un sol home i fa preveure que si la França s' ha deixat adelantar un moment per altres païssos en la majoria de branques de l' art en els oficis, la vella sahó encara corre i pujará més viva i més forta al deixondiment futur.

En els païssos estrangers, deixant de costat Bèlgica que sols ensenya caixas d' embalatje en un gran espai desert, i els nostres germans llatins d' Espanya i d' Italia, qu' encara están, per trist que sigui dir-ho, al mateix punt qu' en 1889, deixantlos doncs de costat, s' assisteix al espectacle més extraordinari.

Inglaterra, d' ahont el moviment renovador de l' Art, eixí á la veu de Ruskin i den William Morris, no ensenya en les seves seccions preses en conjunt, cap rastre de preocupació artística. L' organisme social d' aquest país está combinat amb el sol fi de *to make money* (de fer moneda) i res més.

Existeix á Inglaterra una classe bastant numerosa d' espirts cultivats que l' Art toca, pero d' un modo un xic especial: manera que 's tradueix, per exemple, en música, per l' audició per igual del més empipador dels oratorios de Haendel ó de Tristan & Isolda. Pero no es més qu' una classe. Presa en conjunt, la nació no vol embolicarse en aquestes coses. Ruskin i Morris han fet partidaris, pero no han provocat una

corrent popular. Veus aquí 'l que l' Exposició us diu de l' Inglaterra.

L' Alemanya, es tot el contrari. Aixís que passà 'l temps de gestació dels ensaïjos de reforma artística, se propagà aquesta entre 'ls artistes ensemps qu' en l' indústria, am la rapidés d' una reguera de pólvora que s' inflama. Pintors i esculptors, deixaren en maça els pincells i l' esboçador, pera crear l' *objecte d' art*; i aquest admirable esprit d' associació i de solidaritat que fá la força de l' Alemanya, ajudant l' influencia dels artistes innovadors no solzament en l' indústria, sino fins prop de les autoritats, s' ha tornat en tres anys tota una *potencia*.

Recurrent les seccions alemanyes de l' Exposició, se veu al primer cop d' ull, que no son pas uns quants artistes, els que componen l' exércit de la reforma de l' Art: *es la nació en pes, desde l' Emperador*,—per més que s' haigi dit el contrari,—*fins al més humil dels joguinaires de Nurenberg*. En les instalacions fetes per encàrrec del Govern, l' halé modern vivifica 'l caràcter tradicional qu' exigeix la representació oficial d' un gran Estat. El catàlec alemany, compost per l' estampa de l' Imperi, está format per caràcters d' una forma nova, estudiada baix el punt de vista de l' Art, ensemps qu' am el de l' irradiació de l' influencia alemanya á l' estranger i está il·lustrat per un dels artistes innovadors més actius. Cada exposició particular, porta 'l sagell profund de les noves tendències. En unes,—molt nombroses,—l' industrial ó la col·lectivitat d' industrials, han encarregat els dibuixos de tot el que figura en les vitrines, sense cap excepció, á un ó á molts artistes *innovadors* de renom; en altres, l' industrial demostra que ja ha format un personal capás de seguir més ó menys hábilment els camins oberts per aquests artistes; en totes, se veu que Alemanya vol ser el país que camini més resoltament cap al progrés, tant en la forma dels objectes, com en el demés; i aixó 's veu, fins en classes ahont un menys pot esperar que 's tinguin preocupacions artístiques: fins els feixos de barres de cer ó les canonades de les grans fàbriques metal·lúrgiques, prenen unes formes en les que despunta 'l cop de llapis de l' artista modern.

Evidentment en tot aixó, hi han moltes coses d' un valor discutible i fins si 's vol, moltes coses d' un gust dubtós. Mes per sobre dels errors inevitables de tot començament, hi ha la frescor del pensament, el poder i l' unitat en l' esforç. L' Exposició alemanya, será pera 'ls demés païssos, el cop de fuet que 'ls ferá anar definitivament per el nou camí, precipitantlos el pas, pera que guanyin el temps perdut.

Austria, camina resoltament al costat d' Alemanya. S' han entés els dos governs, pera ensenyar al mon l' esforç del conjunt de pobles germànics, baix el millor aspecte possible? Potser que sí. Lo qu' es ben cert, es que les instalacions fetes per el comissariat general austriac, son per tot arreu molt estudiades, en el sentit modern, i que moltes d' elles comp·ten entre les millors de l' Exposició. El caràcter se diferencia molt del que tenen les del comissariat alemany. L' esprit vienés, amable i rialler, se tradueix en fórmules ahont la gracia pren el lloc del vigor un xic pesat dels alemanys del Nord i que domina una certa predilecció pera les formes de conjunt clàssic. Els vienesos, aixís com els francesos, tenen un fons de paganisme,—en lo que pertany á l' adoració de la forma,—del que per sort ni ells ni nosaltres ens desfarem. Per xó ells i nosaltres, viurém sempre en una eternal Atenas.

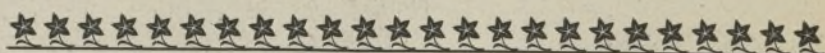
Hungria, 's distingeix per unes instalacions flameijantes, esboijarrades i vistoses que fan olor de país nou. De tots modos, son dignes de ser notades, malgrat l' excés de forma, de colors, de tot, com fetes per artistes exuberants, dignes de la raça que 'l seu Art representa.

Ja no 'ns queda més que 'l lloc precís pera parlar d' Holanda, país que sempre ha sapigut casar l' esprit de progrés am la prudencia. El seus arquitectes han sapigut decorar las

classes am molt gust i d' una manera nova, pero sense *rompre 'ls vidres*. Suecia y Noruega, han tret de les velles fórmules nacionals, els motius decoratius de les seves interessants instalacions. Dinamarca, té á l' agricultura un hermós conjunt. Findlandia, qu' es l' única part escandinava de Russia, s' ha sustret á l' influencia asiàtic-bizantina, i la llunyana i solitaria persecució d' un Art novell, despertará segurament gran interès. L' América, sembla continuar donant un lloc preferent al *dollar*, en la definició de lo qu' es l' Art.

G. M. JACQUES

Nota de PEL & PLOMA.—Habém traduït l' anterior article, perque confirma *autorisadament* la primera impressió que 'ns meresqué l' Exposició de París. Molt ens complau haber encertat un judici tant primerenc i voldriem ser molts á treuren tot el profit desitjable, en bé de la nostra terra.

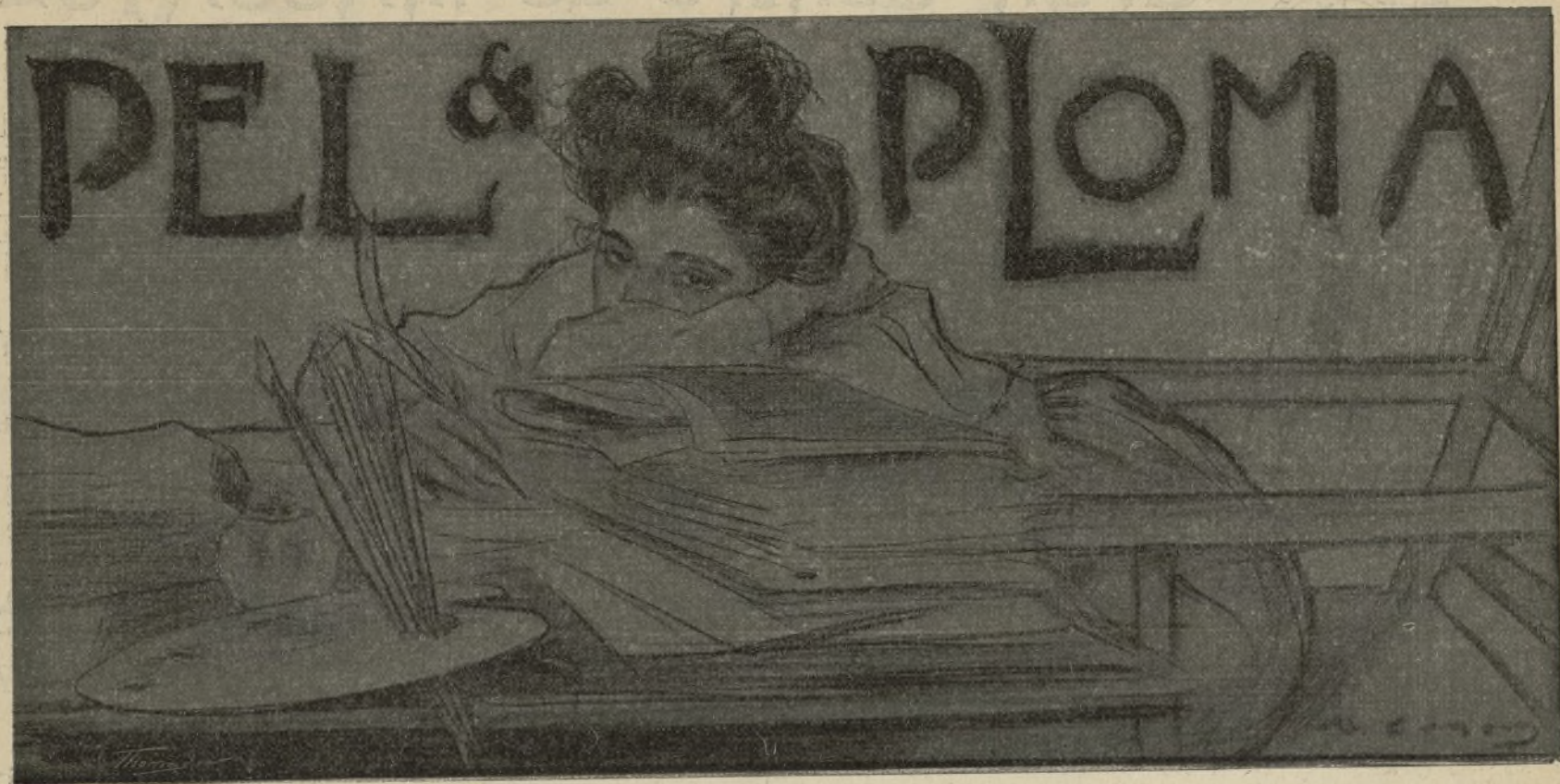
Suscripció amistosa pera oferir una VINYA D' HONOR á n' en MARQUINA, en ocasió de publicar el volúm de «LAS VENDIMIAS.»

La próxima publicació de «Las Vendimias» del nostre amic Marquina, fou l' esca del pecat pera obrir una suscripció destinada á donarlhi una mostra de l' afecció dels seus companys. Si al públic l' hi dona en vers el fruit de la seva *Brema*, just es que 'ls seps amics l' hi donguin ocasió de collir el ví de la terra. Com no 's tracta d' una suscripció de verdader producte, per xo 'n dihem *vinya d' honor*. Si tant sols s' arreplega un barralonet de bon ví dolç, ens donarem per ben contents, tots els qu' habem plantat els primers ceps. Admetem adhesions i publiquem per avui la primera llista.

Santiago Rusiñol.	5,00 pessetes.
R. Casellas.	5,00 »
J. Ruiz y Porta.	5,00 »
E. Marquina.	0,50 »
M. Utrillo.	4,50 »
J. B. Parés.	5,00 »
Doménech.	0,75 »
Planas.	0,50 »
Pompeius Gener.	1,70 »
J. M. ^a Jordá.	5,00 »
T. Monegal.	5,00 »
J. O. Martí.	5,00 »
Tintorer.	5,00 »
S. Vilaregut.	5,00 »
Ll. Vía.	5,00 »
J. Pena.	5,00 »
Francisco Seix.	5,00 »
J. A. Riera.	5,00 »
E. de Fuentes.	5,00 »
A. de Riquer.	2,50 »
R. de Camino.	2,50 »
M. Hugué.	0,50 »
C. Costa.	1,35 »
J. Codina.	5,00 »
A. Solá.	50 peus de Rupestris, empeltats de moscatell.
Sebastià Junyer.	1,95 pessetes.
Carles Junyer.	2,05 »
J. M. ^a Xiró.	5,00 »
R. Vives.	2,50 »
E. Torrent.	2,00 »
J. de Martí.	5,00 »

LA BÊTE NOIRE, dessin del natural.

PERIÓDIC ARTÍSTIC QUINZENAL

SUMARI

GRAVATS

Meditació, per R. Casas.
Entrada al ball del *Moulin de la Galette*, per ídem.
Ball del *Moulin de la Galette*, per ídem.
Fatxada de la casa de don P. M. Calvet, projecte i construcció den Gaudí.
Fatxada posterior.

TEXT

Catàlec general de las seccions espanyolas de Belles Arts á la Exposició Universal de Paris.
La Passa-rius (poesia), per Ignasi Iglesias.
L' Art en el batxillerat, per M. U.
PEL & PLOMA á Paris, per R. Casas.
Exposició de les senyoretas pintores á can Parés, per M. U.
La malalta enamorada (poesia), per Frederich Rahola.
Les banalitats indiscretas, per Albert Moekel.
Art usual.—L' Art en els edificis particulars.

Preus de subscripció anyal

Barcelona: 7 pessetes ★ Fora: 8 pessetes ★ Unió postal: 10 pessetes

Estudi i redacció

96, Passeig de Gracia

Imprempta i administració

5 & 7, Sant Agustí

BARCELONA - GRACIA

Gran Centre de MASSATJE

Tallers, 6 & 8, 1er, 1.ª - BARCELONA

Als malalts: amb el **MASSATJE**, se curen tota classe de malalties cròniques, nervioses, histerisme, dolors aguts i crònics, fractures i desviacions de totes classes, esquinsaments de carns i desviacions d'ossos, enfermetats del pit i vies respiratòries, amb especialitat per a l'asma, tísics i 'ls vulgarment anomenats *espatllats de pit*, obrant veritables miracles en el fetge, melsa, estómac i tumors de totes classes. Amb el massatge se curen depressa i radicalment totes aquestes malalties, per cròniques que siguin, sense necessitat de fer operació de cap mena.

VISITA Á DOMICILI ☞ **Hores de consulta:** Matí, 9 á 1; Tarde: 4 á 7

[illegible]Tallers de Reproduccions

         Artísticas

JOSEPH LAVALL

 Zincografia

 Fotogravat

 Autotipia

 Fotolitografia, etc.

Carrer d' Aribau, 24 - Gracia

*****BARCELONA*****

Tamarindos Vintró

congestió cerebral, infarts del fetje, embràs del estómac, desmais, mal de cap, etc.

→ **Farmacia Vintrolé, Cortes, núms. 211 & 356, y demás apotecaris.** ←

M. SERRA LLEIDA

ANÍS INFERNAL

Fabricat amb els pitjors vins del Priorat

No es tónico, digestiu ni reconstituient.

SASTRERÍA

FERRÁN SIMORRA

ARGENTERÍA, 67

TRAJOS EXCLUSIVAMENTE A MIDA

desde 40 á 130 pessetes

Fábrica de Bastons ★ ★ ★ ★ ★

☆☆☆☆☆ Pipes i Boquilles

LONDON SMART

ÚLTIMES NOVETATS

PASSATJE BACARDÍ, NÚM. 1

“ LES ENFERMETATS DEL “ ESTOMAC

dispepsies, gastralgies, digestions dolentes, vomits, inapetencia, cólics, restrenyiment, convalecencias difícils, vomits de las embaraçades, etc., etc., se curen sempre am l'

INGLUVINA GIOL ❸❸❸❸

Farmacia GIOL, Passeig de Gracia, 24 — Barcelona

Francisco Seix, Editor

 ACABA DE SORTIR

LA IMPORTANT OBRA

CATALUÑA

ESTUDI SOBRE LES CONDICIONS DEL SEU ENGRANDIMENT Y RIQUESA

PER

 D. PERE ESTASÉN

MAGNÍFICA EDICIÓ il·lustrada am quatre mapes de colors representant les províncies de Catalunya i sas comarques històriques. Un volum de 880 pàgines, enquadernat, **15 PESSETES**
